

Sygn. akt **XX GC 1004/12**

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 kwietnia 2023 roku

Sąd Okręgowy w Warszawie XX Wydział Gospodarczy

w składzie:

Przewodniczący: sędzia Łukasz Oleksiuk

Protokolant: Piotr Brzóska

po rozpoznaniu w dniu 10 marca 2023 roku w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa: (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W., działającego jako reprezentanta grupy, w skład której wchodzi również: (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowa z siedzibą w G., (...) spółka akcyjna z siedzibą w W., (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w K., (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G., (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w S., (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W., (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w P., (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w P., (...) spółka akcyjna z siedzibą w W. oraz (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W.

przeciwko: (...) z siedzibą w N. (Cypr)

o nakazanie - rozpoznawane w postępowaniu grupowym

oddala powództwo;

nie obciąża powoda (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. kosztami procesu;

nakazuje pobrać od powoda (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Warszawie kwotę 4 000 zł (cztery tysiące złotych) tytułem nie uiszczonych kosztów sądowych;

zwraca powodowi (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. ze Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Warszawie kwotę 816,80 zł (osiemset szesnaście złotych osiemdziesiąt groszy) tytułem nie wykorzystanej zaliczki na koszty dokonania publikacji zaksięgowanej pod pozycją (...)

sędzia Łukasz Oleksiuk

Sygnatura akt **XX GC 1004/12**

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 4 kwietnia 2023 roku

Pozwem z dnia 16 listopada 2012 r. powód (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w W. (działający jako reprezentant grupy) wniósł na podstawie art. 79 ust 1 pkt 1 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych, na podstawie art. 79 ust 1 pkt 1 ww. ustawy w zw. z art. 422 k.c., a także na podstawie art. 18 ust 1 pkt 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji o:

- zakazanie pozwanemu stosowania w ramach serwisu (...), którego administratorem jest pozwany „systemu wymiany plików”, który powoduje lub prowadzi do naruszeń majątkowych praw autorskich członków grupy do utworów wskazanych w załączniku do pozwu,

- nakazanie pozwanemu aby w przypadku uzyskania przez niego wiedzy lub wiarygodnej wiadomości, że określony utwór jest bezprawnie rozpowszechniany za pośrednictwem serwisu (...), uniemożliwił dostęp do wszystkich znajdujących się na tym serwisie plików, których nazwa zawiera tytuł tego utworu, wszystkich z wyjątkiem użytkownika, który jako pierwszy umieścił dany plik w serwisie,

- nakazanie pozwanemu aby w przypadku uzyskania przez niego wiedzy lub wiarygodnej wiadomości, że określony plik zawiera bezprawnie rozpowszechniany za pośrednictwem serwisu (...) utwór, uniemożliwił dostęp do wszystkich identycznych plików, w tym kopii tego pliku, nawet jeżeli nazwa kopii nie jest tożsama z nazwą tego pliku, wszystkim z wyjątkiem użytkownika, który jako pierwszy umieścił dany plik w serwisie. Powód wniósł nadto o zasądzenie od pozwanego na jego rzecz kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu powód podniósł, iż powództwo dotyczy odpowiedzialności administratora serwisu (...) za naruszenie majątkowych praw autorskich członków grupy oraz z tytułu popełnianych przez pozwanego czynów nieuczciwej konkurencji, jakich administrator serwisu (...) dopuścił się z uwagi na okoliczność, iż serwis nie tylko udostępnia przestrzeń w internecie ale organizuje system wymiany plików.

Pismem z dnia 29 kwietnia 2013 roku pozwany (...) w N. (Cypr) wniósł o odrzucenie pozwu, ewentualnie oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według zestawienia kosztów złożonego przed zakończeniem postępowania.

Postanowieniem z dnia 24 lipca 2013 roku dopuszczono rozpoznanie sprawy w postępowaniu grupowym.

Postanowieniem z dnia 26 stycznia 2018 roku stwierdzono, że w skład grupy wchodzi: (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w W., (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowa z siedzibą w G., (...) spółka akcyjna z siedzibą w W., (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w K., (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G., (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W., (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W., (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W., (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w P., (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w P., (...) spółka akcyjna z siedzibą w W., (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W., a w skład grupy nie wchodzi: (...) spółka akcyjna z siedzibą w W. oraz (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W..

Pismem z dnia 23 września 2019 roku powód dokonał modyfikacji żądań w ten sposób, że wniósł o:

- nakazanie pozwanemu, by w terminie trzech miesięcy od daty uprawomocnienia się wyroku w sprawie niniejszej wdrożył system filtrowania plików (w szczególności, ale nie wyłącznie, w formatach EPUB, MOBI i PDF, plików tekstowych i plików audio) – pozwalający na identyfikowanie dalszego rozpowszechniania utworów wskazanych w załączniku nr 1 do pisma przez użytkowników portalu (...), w ramach tego portalu, który to system w przypadku uzyskania przez pozwanego wiedzy lub wiadomości, że określony utwór jest bezprawnie rozpowszechniany za pośrednictwem portalu (...), pozwoli na uniemożliwienie dostępu do takiego pliku, przy czym skuteczność takiego systemu filtrowania, czyli jego zdolność do identyfikowania i blokowania dostępu do plików naruszających prawa autorskie, nie może być niższa niż przeciętna skuteczność systemów funkcjonujących na rynku, a w konsekwencji także nakazanie pozwanemu prowadzenia bieżącego monitoringu treści znajdujących się na portalu (...) pod kątem umieszczanych i rozpowszechnianych w ramach serwisu (...) plików, które mogą naruszać autorskie prawa majątkowe członków grupy w odniesieniu do utworów wskazanych w załączniku nr 1 do pisma,

- nakazanie pozwanemu, aby w przypadku uzyskania wiedzy lub wiadomości, że określony utwór jest bezprawnie rozpowszechniany za pośrednictwem serwisu (...), uniemożliwił w terminie 72 godzin od uzyskania takiej wiedzy lub powzięcia wiadomości, dostęp do wszystkich znajdujących się w serwisie (...) plików, których nazwa lub których

ścieżka zawiera tytuł tego utworu, wszystkim za wyjątkiem tego użytkownika serwisu (...), który umieścił dany plik w serwisie(...),

- na podstawie art. 79 ust. 2 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych zobowiązanie pozwanego do zamieszczenia oświadczeń na jego koszt, w terminie 14 dni od daty uprawomocnienia się orzeczenia wydanego w niniejszej sprawie: jednokrotnego, w ogólnopolskim, papierowym wydaniu dziennika (...), a także odpowiadającym mu ogólnopolskim e-wydaniu, na stronie trzeciej nieprzeznaczonej dla ogłoszeń i treści reklamowych (w dniu sporządzania niniejszego pisma strona A3); jednokrotnego, na stronie www serwisu internetowego (...) w zakładce (...), w formie oświadczenia zamieszczonego w górnej części strony serwisu w formie odrębnego artykułu – treści stałej (nie w formie pop-up, tzw. wyskakującego okienka), które będzie utrzymane na wskazanej stronie www przez okres następujących po sobie 7 dni o treści wskazanej w piśmie modyfikującym powództwo; jednokrotnego, na stronie głównej serwisu (...), na górze strony, bezpośrednio pod logo (...), w formie treści stałej (nie w formie pop-up, tzw. wyskakującego okienka), oświadczenia, które będzie utrzymane przez okres następujących po sobie 30 dni, o treści wskazanej w piśmie modyfikującym powództwo, a na wypadek niewykonania przez pozwanego obowiązków wskazanych powyżej, w zakresie publikacji oświadczeń o treści i terminie wskazanych w orzeczeniu Sądu, powód wniósł o upoważnienie go jako przedstawiciela grupy do opublikowania oświadczeń, o których mowa powyżej na koszt pozwanego, a także zobowiązanie pozwanego do zwrotu kosztów poniesionych z tego tytułu wydatków.

W odpowiedzi na powyższą modyfikację pozwany pismem z dnia 21 października 2019 roku wniósł o oddalenie powództwa.

Postanowieniem z dnia 13 sierpnia 2020 roku umorzono postępowanie w zakresie opisanych w pozwie żądań objętych ust. 1 pozwu, tj. zakazania pozwanemu stosowania systemu wymiany plików oraz ust. 3 pozwu, tj. nakazania pozwanemu aby uniemożliwił dostęp do plików.

Postanowieniem z dnia 27 kwietnia 2021 roku rozpoznano sprawę w postępowaniu grupowym również w zakresie nowych żądań zgłoszonych przez powoda w piśmie z dnia 23 września 2019 roku.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

(...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W., jak i pozostałe podmioty wchodzące w skład grupy: (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowa z siedzibą w G., (...) spółka akcyjna z siedzibą w W., (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w K., (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G., (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w S., (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W., (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w P., (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w P., (...) spółka akcyjna z siedzibą w W. oraz (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. prowadzą działalność gospodarczą związaną z działalnością wydawniczą polegającą na wydawaniu i sprzedaży książek oraz tzw. e-booków. Książki wydawane są przez nie po uzyskaniu autorskich praw majątkowych. Wydawnictwom zależy na jak największej sprzedaży utworów. Wydawnictwa ponoszą koszty dbając o poprawność edycji, korektę i atrakcyjną szatę graficzną oraz promocję.

(dowód: okoliczności niesporne; wydruk z KRS powoda – k. 30-34, oświadczenie o przystąpieniu do grupy – k. 38, oświadczenie o przystąpieniu do grupy – k. 41, oświadczenie o przystąpieniu do grupy – k. 57, oświadczenie o przystąpieniu do grupy – k. 70, oświadczenie o przystąpieniu do grupy – k. 77, oświadczenie o przystąpieniu do grupy – k. 82, oświadczenie o przystąpieniu do grupy – k. 88, oświadczenie o przystąpieniu do grupy – k. 101, oświadczenie o przystąpieniu do grupy – k. 107, oświadczenie o przystąpieniu do grupy – k. 113, oświadczenie o przystąpieniu do grupy – k. 121, oświadczenie o przystąpieniu do grupy – k. 1003, oświadczenie reprezentanta grupy – k. 126; zeznania świadka A. J. – k. 3193v-3194, zeznania świadka E. B. – k. 3352v-3353v;

Działalność serwisu (...) polega na umożliwieniu przechowywania i udostępniania przez użytkowników swoich plików innym osobom, udostępnieniu narzędzi do wymiany informacji między użytkownikami w postaci blogów, forów dyskusyjnych oraz systemu komentarzy. Treści zamieszczone w serwisie (...) są dostępne dla wszystkich

użytkowników, jednakże wykorzystanie pełnej funkcjonalności serwisu wymaga zarejestrowania w zakresie na jaki pozwala funkcjonalność darmowego konta lub zakres dostępny za darmo lub wykupionej usługi. Zarejestrowani użytkownicy serwisu zgodnie z treścią regulaminu dysponują pewnym, odnawialnym cotygodniowo limitem transferu danych w ramach serwisu, co pozwala na pobieranie treści umieszczonych przez innych użytkowników (...), nadto użytkownicy mogą umieszczać, bez jakichkolwiek ograniczeń ilościowych, treści na posiadanym przez nich koncie w serwisie.

Serwis w ramach swoich usług świadczy odpłatnie trzy rodzaje usług: pobieranie pojedynczych plików znajdujących się w serwisie (usługa dostępna dla wszystkich, również dla użytkowników niezarejestrowanych po wcześniejszym wniesieniu opłaty poprzez sms premium bądź poprzez mikropłatność); pobieranie plików w ramach doładowania jednorazowego (dostępne tylko dla zarejestrowanych użytkowników); pobieranie plików, w tym całych folderów (w ramach abonamentu dostępnego wyłącznie dla zarejestrowanych użytkowników, przy tym opłaty są zróżnicowane i zależą od metody płatności oraz wielkości wykupionego transferu).

Serwis(...) pobiera opłaty nie od osoby przechowującej dane, lecz od tej, która te dane chce pobrać. Przechowywanie danych w ramach serwisu możliwe jest bezpłatnie bez żadnych ograniczeń ilościowych. W przypadku założenia konta użytkownik otrzymuje tzw. (...), tj. konto w serwisie będące nielimitowaną objętościowo, zarezerwowaną dla niego przestrzenią dyskową, na której może umieszczać pliki. Użytkownik może umieszczać pliki w taki sposób aby były one publicznie widoczne i dostępne dla wszystkich użytkowników. Może także zabezpieczyć dostęp do treści hasłem albo ograniczyć hasłem dostęp do pewnych katalogów. Zarejestrowany użytkownik dysponuje co tydzień niewielkim transferem. Aby uzyskać dodatkowy transfer użytkownicy uzyskują od administratora punkty za pobrania plików z ich konta, przy tym punktami nagradzany jest nie tylko użytkownik, z którego konta miało miejsce pobranie, lecz także użytkownik, który jako pierwszy umieścił dany plik w serwisie. W przypadku osób, które nie mają własnego konta w serwisie pobierana jest opłata za transfer danych poprzez SMS Premium lub system mikropłatności.

Serwis (...) w czasie wniesienia pozwu był największym w Polsce podmiotem dostarczającym narzędzia do udostępniania oraz swobodnego pobierania, przenoszenia i kopiowania popularnych książek, czy gier komputerowych posiadając ponad sześć milionów aktywnych użytkowników. Powszechna wśród internatów była wiedza, że w serwisie można uzyskać dostęp do popularnych książek, muzyki i filmów. Serwis tworzył zachęty do udostępniania atrakcyjnych dla innych użytkowników plików.

(...) w N. (Cypr) pełnił funkcje administratora serwisu (...) do dnia 30 czerwca 2016 roku.

(dowód: potwierdzenie rejestracji spółki – k. 142-145, certyfikat – k. 146-152, regulamin świadczenia usług drogą elektroniczną portalu (...) – k. 182-186 v., akt notarialny z dnia 12.10.2012 r. wraz z załącznikiem zawierającym cennik abonamentów obowiązujących w serwisie (...) – k. 291; wyniki (...) /G. – k. 301-304, raport z testowania nowej wersji (...) dla wydawnictwa (...) – k. 307-308, akt notarialny z dnia 12.10.2012 r. wraz z załącznikiem zawierającym tabelę punktów przyznawanych w serwisie (...) .pl – k. 291 v. – 292, zeznania świadka K. G. – k. 2949 v.- (...), zeznania świadka M. Z. – k. 3154-3155, zeznania świadka A. J. – k. 3193v-3194, zeznania świadka E. B. – k. 3352v-3353v)

W ramach Serwisu (...) jego użytkownicy dokonywali naruszeń autorskich praw majątkowych, w tym przysługujących stronie powodowej, na bardzo dużą skalę. W ramach serwisu nielegalnie kopiowane i udostępniane były tysiące książek oraz e-booków. Wydawnictwa będące członkami grupy monitorowały obecność w internecie nielegalnie rozpowszechnianych kopii swoich utworów. Najwięcej odnalezionych pozycji znajdowało się w serwisie (...). Wydawnictwa samodzielnie lub poprzez wyspecjalizowane podmioty (np. (...)) wskazywały administratorowi serwisu (...) nielegalne pliki. Pomimo usuwania wskazywanych plików pojawiały się one w krótkim czasie na kontach innych użytkowników.

Serwis (...) utrzymywał się z reklam wyświetlanych przez użytkowników oraz opłat uiszczanych przez użytkowników. Zgłoszenia naruszenia autorskich praw majątkowych mogła dokonać każda osoba przekonana o zaistniałym naruszeniu jej prawa. Standardowym sposobem zawiadomienia było skierowanie zawiadomienia na adres kontaktowy

(...). Analizą zgłoszeń zajmował się Dział (...). W przypadku stwierdzenia naruszenia mógł on zdecydować o udzieleniu upomnienia, czasowej lub stałej blokady, a nawet usunięciu konta danego użytkownika.

(dowód: statystyka monitoringu – k. 323-335, zgłoszenie – k. 336-354, k. 355-36, statystyka monitoringu – k. 362-375, korespondencja e-mail – k. 389, tabela – k. 390-411, korespondencja e-mail – k. 413-414, statystyki monitoringu – k. 416-454, korespondencja – k. 457, statystyka monitoringu – k. 459-477, statystyka monitoringu – k. 479-473, statystyka monitoringu – k. 475-689 v., wydruki ze strony internetowej – k. 691-695, wydruki ze strony internetowej – k. 696-703, statystyka monitoringu – k. 705-738 v., wydruk ze strony internetowej – k. 740-744, korespondencja mailowa – k. 746-748, wydruk ze strony internetowej – k. 748 v. – k. 762, badanie strony internetowej – k. 782-803, wydruk z monitoringu antypirackiego – k. 804-810, raport z antypirackiego monitoringu książek – k. 811-828, wydruk z monitoringu antypirackiego – k. 830-834, wydruk ze strony internetowej serwisu (...) – k. 836-839, lista tytułów objętych prawem autorskim członków grupy – k. 841-853 v., wydruk z monitoringu serwisu (...) – k. 872-874 v., odpowiedź serwisu na zgłoszenie naruszeń – k. 2014, zawiadomienie – k. 2015, korespondencja mailowa – k. 3231-3296, zgłoszenie – k. 3300-30303, korespondencja mailowa – k. 3305, korespondencja mailowa – k. 3307, korespondencja mailowa – k. 3309, korespondencja mailowa – k. 3311-3318, korespondencja mailowa – k. 3320-3321, korespondencja mailowa – k. 3323, korespondencja mailowa – k. 3325-3333, zeznania świadka E. B. – k. 3352v-3353v, zeznania świadka A. S. – k. 3353-3354, zeznania świadka K. G. – k. 2949 v.-2953, zeznania świadka J. J. – k. 2953, zeznania świadka G. J. – k. 2953-2954, zeznania świadka A. J. – k. 3153-3154; zeznania świadka M. K. – k. 3405v-3406; przesłuchanie w charakterze strony W. A. – k. 3406-3406v)

W dniu 30 czerwca 2016 roku (...) z siedzibą w N. (Przekazujący) oraz (...) z siedzibą w Belize (Podmiot Przejmujący) zawarły umowę przekazania licencji. Na jej podstawie Przekazujący oświadczył, że została mu udzielona licencja na prawa własności intelektualnej związane z usługami hostingowymi poprzez domenę (...) (Licencjonowana Własność Intelektualna) i był zobowiązany do przekazania licencji po zakończeniu pełnienia funkcji administratora. Zakończenie pełnienia funkcji administratora następowało z dniem 30 czerwca 2016 roku i z tego powodu została zawarta wyżej opisana umowa. Przekazujący oświadczył, że jest uprawniony i zobowiązany do przeniesienia Licencjonowanej Własności Intelektualnej na Podmiot Przejmujący i jest uprawniony i zobowiązany do przekazania umów wszystkich podwykonawców, z którymi Przekazujący współpracuje w zakresie usług (...).

W ust. 1.1 umowy strony ustaliły, że „Prawa Własności Intelektualnej” to wszelkie prawa własności intelektualnej w dowolnym miejscu na świecie, zarejestrowane lub niezarejestrowane, w tym wszelkie wnioski lub prawa do ubiegania się o takie prawa (a „Prawa Własności Intelektualnej”, o których mowa powyżej, obejmują prawa autorskie i prawa pokrewne, prawa osobiste, prawa do baz danych, informacje poufne tajemnice handlowe, know-how, marki, nazwy handlowe, znaki towarowe, znaki usługowe, prawa do przeciwdziałania plagiatom, prawa do zgłaszania roszczeń z tytułu czynów nieuczciwej konkurencji, patenty, drobne patenty, wzory użytkowe, prawa do topografii półprzewodników oraz prawa do wzorów przemysłowych), „Licencja” oznacza licencję na Licencjonowaną Własność Intelektualną wraz ze wszelkimi późniejszymi zmianami do niej, „Licencjonowana Własność Intelektualna” to m.in. oprogramowanie, zawierające główny moduł oprogramowania generujący strony internetowe, umożliwiający przesyłanie i przeglądanie plików i innych zasobów wraz z interfejsem graficznym, moduły przetwarzające płatność poprzez SMS, przelew, (...) usługę zapewniającą indeksowanie treści i wyszukiwanie, usługę umożliwiającą edycję zdjęć, publikację i wysyłanie SMS-ów premium, usługę zliczającą sumy (...) plików, dodatkowe oprogramowanie zarządzające i usprawniające zarządzanie konfiguracją serwerów i przestrzenią dysków twardych, aplikację na pulpit umożliwiającą użytkownikom wysyłanie, pobieranie i strumieniowanie plików, dwie aplikacje serwerowe – serwer plików i serwer główny – łączące się z aplikacją na pulpit, bazę danych SQL oraz pliki danych, konwerter plików wideo, audio i dokumentów, moduł przetwarzania płatności dla systemów mikropłatności, wyszukiwarkę działającą w oparciu o Lucene framework, rozproszony system wdrażania oprogramowania umożliwiający jednoczesne dokonywanie aktualizacji na wielu maszynach, dodatkową centralną bazę SQL i związane z nią usługi dla przyszłej rozbudowy, redundantną infrastrukturę komunikacji wewnętrznej opartą na usługach internetowych oraz domeny internetowe i powiązane strony internetowe (...) oraz (...).

Zgodnie z ust. 2.1 umowa staje się obowiązująca w Dniu Wejścia w Życie i pozostaje w mocy na czas nieokreślony aż do czasu jej ewentualnego rozwiązania zgodnie z postanowieniami niniejszej umowy.

Zgodnie z ust. 3.1 Przekazujący ceduje swoje prawa i przenosi swoje obowiązki dotyczące Licencjonowanej Własności Intelektualnej na Podmiot Przejmujący. Przekazujący pozostanie odpowiedzialny za wszelkie zobowiązania lub obowiązki wynikające z umowy przed datą wejścia w życie, niezależnie od tego, czy takie zobowiązania i/lub obowiązki ujawnią się po dacie wejścia w życie. Podmiot Przejmujący oświadczył, że przyjmuje prawa i obowiązki nadane i przekazane przez Przekazującego. Od daty Wejścia w Życie, Podmiot Przejmując przejmuje wszystkie prawa, obowiązki, interesy i zobowiązania Przekazującego dotyczące Licencjonowanej Własności Intelektualnej.

Na skutek zawarcia wyżej opisanej umowy dokonano zmian w Regulaminie Świadczenia Usług Droga Elektroniczna Portalu (...). W ust. I.2 w miejsce pozwanego jako operatora Portalu (...) (zwanego Administratorem lub Usługodawcą) wpisano jako (...) z siedzibą w Belize (zwanego również Administratorem lub Usługodawcą).

(dowód: regulamin świadczenia usług drogą elektroniczną portalu (...) – k. 1925-1943, regulamin świadczenia usług drogą elektroniczną portalu (...) – k. 1944-1951, regulamin platformy wydawców (...) – k. 2017, umowa przekazania licencji – k. 3080-3082, zeznania świadka M. Z. – k. 3154-3155).

Powyższy stan faktyczny ustalono na podstawie dokumentów wskazanych powyżej, twierdzeń stron o faktach, co do których strona przeciwna nie sprzeciwiła się (art. 229 k.p.c., art. 230 k.p.c.), zeznań świadków E. B., A. S., M. K., K. G., J. J., G. J., A. J., M. Z., T. B. oraz przesłuchanego w charakterze strony W. A..

Sąd dał wiarę zeznaniom świadkom E. B., A. S., M. K., K. G., J. J., G. J., A. J., M. Z., T. B. oraz przesłuchanego w charakterze strony W. A. albowiem zeznania ww. osób były logiczne, szczegółowe, spontaniczne oraz korespondowały z innymi dowodami zgromadzonymi w sprawie.

Na podstawie art. 235² § 1 pkt 2 i pkt 5 k.p.c. pominięto wniosek pozwanego o zwrócenie się do Ministerstwa Sprawiedliwości o udzielenie tekstu prawa obcego i wyjaśnienie praktyk sądów Belize oraz o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego z zakresu prawa Common Law jako nieistotne dla rozstrzygnięcia i zmierzające wyłącznie do przedłużenia postępowania. Istotne okoliczności objęte umową o przekazanie licencji mogły być bowiem ustalone na podstawie treści samej umowy oraz innych opisanych w dalszej części uzasadnienia dowodów.

Na podstawie art. 235² §1 pkt 2 i pkt 5 k.p.c. pominięto wniosek pełnomocnika pozwanego o dopuszczenie dowodu z zeznań świadka T. M. i R. C. jako dowodów nieistotnych dla rozstrzygnięcia i zmierzających jedynie do przedłużenia postępowania.

Postanowieniem z dnia 10 marca 2023 roku na podstawie art. 235² § 1 pkt 2 i 5 k.p.c. pominięto wszystkie pozostałe nie przeprowadzone wnioski dowodowe zgłoszone przez strony. Z uwagi na charakter zarzutów strony pozwanej nie miały one znaczenia dla rozstrzygnięcia i zmierzały jedynie do przedłużenia postępowania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Powództwo jako bezzasadne podlegało oddaleniu.

Ostatecznie powód w przedmiotowym postępowaniu dochodził trzech roszczeń:

- nakazania pozwanemu aby wdrożył system filtrowania plików (nowe roszczenie zgłoszone w punkcie IV ust. 1 pisma z dnia 23 września 2019 roku),

- nakazania pozwanemu aby uniemożliwił w terminie 72 godzin dostęp do wszystkich plików, których nazwa lub ścieżka zawiera tytuł utworu (roszczenie zgłoszone w pozwie i ostatecznie sprecyzowane w punkcie IV ust. 2 pisma z dnia 23 września 2019 roku),

- nakazania pozwanemu zamieszczenia oświadczenia w Rzeczpospolitej, na stronie internetowej Rp i na stronie internetowej (...) oraz udzielenie upoważnienia do opublikowania oświadczenia na koszt pozwanego na wypadek nie wykonania przez pozwanego tego obowiązku (nowe roszczenie zgłoszone w punkcie IV ust. 3 i punkcie IV ust. 4 pisma z dnia 23 września 2019 roku).

Powód podnosił, że pozwany jest usługodawcą świadczącym usługi drogą elektroniczną – prowadzi bowiem serwis (...). Powód wskazywał, że pozwany mając wiedzę o fakcie naruszania przez użytkowników autorskich praw majątkowych przysługujących podmiotom, które są reprezentowane w niniejszej sprawie, nie dokonuje wystarczających działań mających na celu przeciwdziałaniu tym działaniom oraz czerpie z nich korzyść, co wypełnia znamiona pomocnictwa. Ponadto powód wskazał, że zachowania pozwanego stanowią czyny nieuczciwej konkurencji.

Podstawą prawną roszczeń powoda były przepisy ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych w powiązaniu z przepisami kodeksu cywilnego (art. 79 ust. 1 i 2 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych w związku z art. 422 k.c. i art. 439 k.c., tj. pomocnictwo w zakresie dotyczącym naruszania autorskich praw majątkowych) oraz przepisy ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (art. 3 ust. 1 w związku z art. 18 ust. 1 pkt 2 ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji).

Zgodnie z art. 1 ust. 1 i ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych przedmiotem prawa autorskiego jest każdy przejaw działalności twórczej o indywidualnym charakterze, ustalony w jakiegokolwiek postaci, niezależnie od wartości, przeznaczenia i sposobu wyrażenia (utwór). W szczególności przedmiotem prawa autorskiego są utwory wyrażone słowem, symbolami matematycznymi, znakami graficznymi (literackie, publicystyczne, naukowe, kartograficzne oraz programy komputerowe). Zgodnie natomiast z art. 79 ust. 1 pkt 1 i 2 ww. ustawy uprawniony, którego autorskie prawa majątkowe zostały naruszone, może żądać od osoby, która naruszyła te prawa zaniechania naruszania oraz usunięcia skutków naruszenia.

Zgodnie z art. 422 k.c. za szkodę odpowiedzialny jest nie tylko ten, kto ją bezpośrednio wyrządził, lecz także ten, kto inną osobę do wyrządzenia szkody nakłonił albo był jej pomocny, jak również ten, kto świadomie skorzystał z wyrządzonej drugiemu szkody. Zgodnie natomiast z art. 439 k.c. ten, komu wskutek zachowania się innej osoby, w szczególności wskutek braku należytego nadzoru nad ruchem kierowanego przez nią przedsiębiorstwa lub zakładu albo nad stanem posiadanego przez nią budynku lub innego urządzenia, zagraża bezpośrednio szkoda, może żądać, ażeby osoba ta przedsięwzięła środki niezbędne do odwrócenia grożącego niebezpieczeństwa, a w razie potrzeby także, by dała odpowiednie zabezpieczenie.

Zgodnie z art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji czynem nieuczciwej konkurencji jest działanie sprzeczne z prawem lub dobrymi obyczajami, jeżeli zagraża lub narusza interes innego przedsiębiorcy lub klienta. Zgodnie natomiast z art. 18 ust. 1 pkt 1 i 2 ww. ustawy w razie dokonania czynu nieuczciwej konkurencji, przedsiębiorca, którego interes został zagrożony lub naruszony, może żądać zaniechania niedozwolonych działań i usunięcia skutków niedozwolonych działań.

Pomiędzy stronami w zasadzie niesporne było, że członkom grupy przysługują autorskie prawa majątkowe do utworów szczegółowo wskazanych w złożonym zestawieniu, a pozwany świadczył usługi drogą elektroniczną w ramach serwisu (...).

Zgodnie z art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 18 lipca 2002 roku o świadczeniu usług drogą elektroniczną usługodawca, który świadczy usługi drogą elektroniczną obejmujące transmisję w sieci telekomunikacyjnej danych przekazywanych przez odbiorcę usługi lub zapewnienie dostępu do sieci telekomunikacyjnej w rozumieniu ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. - Prawo telekomunikacyjne, nie ponosi odpowiedzialności za treść tych danych, jeżeli: 1) nie jest inicjatorem przekazu danych; 2) nie wybiera odbiorcy przekazu danych; 3) nie wybiera oraz nie modyfikuje informacji zawartych w przekazie. Zgodnie z art. 14 ust. 1 ww. ustawy nie ponosi odpowiedzialności za przechowywane dane ten, kto udostępniając zasoby systemu teleinformatycznego w celu przechowywania danych przez usługobiorcę nie wie o bezprawnym charakterze danych lub związanej z nimi działalności, a w razie otrzymania urzędowego zawiadomienia

lub uzyskania wiarygodnej wiadomości o bezprawnym charakterze danych lub związanej z nimi działalności niezwłocznie uniemożliwi dostęp do tych danych. Z kolei z art. 15 tej ustawy wynika, że administrator danych nie ma obowiązku sprawdzania przekazywanych, przechowywanych lub udostępnianych przez niego danych, o których mowa m.in. w art. 12. Odpowiedzialność podmiotu świadczącego hosting jest możliwa w dwóch przypadkach, a mianowicie: gdy posiada on wiedzę o bezprawnym charakterze udostępnionych za jego pośrednictwem danych, a także wtedy, gdy mimo otrzymania urzędowego zawiadomienia lub uzyskania wiarygodnej wiadomości o bezprawnym charakterze udostępnionych danych nie uniemożliwił on dostępu do tych danych (por. wyrok Sądu Najwyższego z 30 września 2016 r., I CSK 598/15, OSNC 2016, Nr 1, poz. 9).

Charakter usługi świadczonej przez administratora serwisu (...) był przedmiotem analizy Sądu Najwyższego w sprawie II CSKP 3/22 (wyrok z dnia 27 maja 2022 roku). W uzasadnieniu tego wyroku Sąd Najwyższy podniósł, że uchwalenie ustawy o świadczeniu usług drogą elektroniczną było wynikiem implementacji do porządku krajowego dyrektywy 2000/31/ i zgodnie z jej art. 14 ust. 1, ustawodawstwo państw członkowskich powinno być tak ukształtowane, aby usługodawca hostingu nie był odpowiedzialny za informacje przechowywane na żądanie usługobiorcy, pod warunkiem jednak, że usługodawca nie ma wiarygodnych wiadomości o bezprawnym charakterze działalności lub informacji, lub usługodawca podejmie niezwłocznie odpowiednie działania w celu usunięcia lub uniemożliwienia dostępu do informacji, gdy uzyska takie wiadomości lub zostanie o nich powiadomiony. Według art. 14 ust. 3 dyrektywy jej postanowienia nie mają wpływu na możliwość wymagania od usługodawcy przez sądy, zgodnie z systemem prawnym państw członkowskich, żeby przerwał on naruszenie prawa lub im zapobiegł, oraz nie ma wpływu na możliwość ustanowienia procedur regulujących usuwanie lub uniemożliwienie dostępu do tych informacji. Jak stanowi art. 15 dyrektywy 2003/31/WE państwa członkowskie nie nakładają na usługodawców świadczących usługi hostingowe ogólnego obowiązku nadzorowania informacji, które przekazują lub przechowują, ani ogólnego obowiązku aktywnego poszukiwania faktów i okoliczności wskazujących na bezprawną działalność. Powołując się na orzecznictwo TSUE Sąd Najwyższy wskazał, że artykuł 3 ust. 1 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/29/WE z dnia 22 maja 2001 r. w sprawie harmonizacji niektórych aspektów praw autorskich i pokrewnych w społeczeństwie informacyjnym należy interpretować w ten sposób, że operator platformy do udostępniania filmów lub platformy do przechowywania i udostępniania plików, na której użytkownicy mogą bezprawnie podawać do publicznej wiadomości treści chronione, nie dokonuje „publicznego udostępniania” tych treści w rozumieniu tego przepisu, chyba że przyczynia się - w inny sposób niż samo udostępnienie tej platformy - do publicznego udostępniania takich treści z naruszeniem prawa autorskiego. Jest tak zwłaszcza w przypadku, gdy ów operator posiada wiarygodne wiadomości o bezprawnym udostępnieniu treści chronionych prawem autorskim na swojej platformie, a mimo to niezwłocznie ich nie usuwa lub nie blokuje do nich dostępu, bądź gdy ów operator, mimo że wie lub powinien wiedzieć, że co do zasady użytkownicy jego platformy bezprawnie podają do publicznej wiadomości treści chronione za jej pośrednictwem, nie wdraża odpowiednich rozwiązań technicznych, których można oczekiwać od operatora wykazującego należyłą staranność w jego sytuacji, w celu wiarygodnego i skutecznego przeciwdziałania naruszeniom praw autorskich na tej platformie, bądź gdy ów operator uczestniczy w wyborze treści chronionych bezprawnie udostępnianych publicznie, udostępnia na swojej platformie specjalne narzędzia umożliwiające bezprawne udostępnianie takich treści lub świadomie wspiera takie udostępnianie, o czym może świadczyć przyjęty przez tego operatora model biznesowy, który zachęca użytkowników jego platformy do bezprawnego publicznego udostępniania na niej chronionych treści. Artykuł 14 ust. 1 dyrektywy 2000/31/WE należy interpretować w ten sposób, że działalność operatora platformy do udostępniania filmów lub platformy do przechowywania i udostępniania plików jest objęta zakresem stosowania tego przepisu, pod warunkiem że operator ten nie odgrywa aktywnej roli, dzięki której ma informacje o treściach zamieszczonych na jego platformie i może je kontrolować. Artykuł 14 ust. 1 lit. a) tej dyrektywy należy interpretować w ten sposób, że brak możliwości skorzystania przez operatora - w oparciu o ten przepis - ze zwolnienia od odpowiedzialności przewidzianego w powołanym art. 14 ust. 1, jest uzależniony od posiadania przez niego wiadomości o konkretnych działaniach ze strony użytkowników tej platformy dotyczących zamieszczonych na niej treści chronionych. Wystarczy zatem, że podmiot praw autorskich powiadomi usługodawcę o istnieniu takiego naruszenia, aby ów usługodawca był zobowiązany do niezwłocznego usunięcia danych treści lub zablokowania do nich dostępu oraz do podjęcia

odpowiednich środków w celu przeciwdziałania dalszym naruszeniom, w braku czego podmiot praw autorskich jest uprawniony do zwrócenia się do sądu o wydanie nakazu sądowego.

Sąd Najwyższy wskazał, że sposób działania administratora serwisu (...) jest taki, iż samodzielnie i aktywnie angażuje się w udostępnianie plików nieograniczonej liczbie osób, w tym plików zawierających dane bezprawne oraz współpracuje w udostępnianiu konkretnych plików zawierających utwory chronione prawem autorskim, ponieważ przed każdym transferem, powyżej 1MB, decyduje, czy może on mieć miejsce czy nie, w ten sposób, iż bez jego zgody i akceptacji nie jest możliwe przesłanie pliku o takiej pojemności. Każde indywidualne naruszenie praw autorskich odbywa się w ten sposób, że najpierw osoba chcąca pobrać umieszczony w serwisie utwór uiszcza stosowną opłatę obejmującą marżę i dopiero wówczas może przystąpić do pobierania pliku. Uznając możliwość przypisania pozwanemu odpowiedzialności z art. 79 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych Sąd Najwyższy wskazał, że przepis ten nie zawęża odpowiedzialności do bezpośredniego sprawcy naruszenia, stanowiąc ogólnie o osobie, która dopuściła się naruszenia praw autorskich na szkodę uprawnionego, a na gruncie kodeksu cywilnego można konstruować tego rodzaju rozróżnienie, a to ze względu na przepisy art. 415 (art. 416 w przypadku osób prawnych) oraz art. 422, ale i tak odpowiedzialność sprawców bezpośrednich (art. 415 i 416 k.c.) oraz pośrednich, którym są podżegacz, pomocnik oraz osoba, która świadomie skorzystała z wyrządzonej drugiemu szkody, jest solidarna (art. 441 § 1 k.c.). Sąd Najwyższy wskazał, że zachowanie administratora serwisu może być kwalifikowana nie tylko jako pomocnictwo w naruszaniu majątkowych praw autorskich, czyli w znaczeniu podmiotu, który nie przeszkodził czynowi wyrządzającemu szkodę, choć taki obowiązek na nim spoczywał, ale jako współsprawstwo bezpośrednie, skoro mając wiedzę o naruszaniu majątkowych praw autorskich zawierał za stosownym wynagrodzeniem umowy z osobami, które chciały uzyskać dostęp do bezprawnie rozpowszechnianego utworu audiowizualnego. W ten sposób pozwany, na podstawie takiej umowy, zobowiązywał się zapewnić dostęp do treści tego pliku i umożliwić sporządzenie kopii utworu w zamian za zapłatę wynagrodzenia. Odnosząc się do możliwości zastosowania art. 439 k.c. Sąd Najwyższy podniósł, że położenie w prawodawstwie unijnym nacisku na zagwarantowanie poszkodowanemu ochrony przez danie mu do dyspozycji środków mających na celu zapobieżenie wszelkim dalszym szkodom potwierdza dopuszczalność zastosowania tego przepisu. Chodzi o sytuację, gdy szkoda jeszcze nie powstała, ale jej nastąpienie jest w wysokim stopniu prawdopodobne. Istnieje zatem stan zagrożenia i dlatego potrzebne jest unormowanie akcji prewencyjnej, która ma zapobiec jej powstaniu. Zagrożenie powstaniem szkody powinno być bezpośrednie, ale jednocześnie skonkretyzowane w danych okolicznościach i w odniesieniu do szkód określonego typu. Bezpośrednio zagrożony może żądać przede wszystkim przedsięwzięcia środków niezbędnych do odwrócenia grożącego niebezpieczeństwa. Charakter tych środków musi zależeć od konkretnego przypadku. Sąd rozpoznający przedmiotową sprawę wyżej opisane stanowisko Sądu Najwyższego w całości podziela.

W przedmiotowej sprawie strona powodowa wykazała, że użytkownicy serwisu (...) dokonywali wielokrotnych naruszeń autorskich praw majątkowych, w tym do utworów, do których prawa przysługiwały powodowi. Wynika to zarówno ze złożonej korespondencji mailowej z administratorem serwisu, raportu sporządzonego na zlecenie strony powodowej oraz zeznań przesłuchanych świadków. Skala tych naruszeń była bardzo duża (zgłaszano tysiące naruszeń). Rzeczywiście ma rację strona pozwana, że w niniejszej sprawie nie wykazano aby jakiegokolwiek zgłoszenie nie spotkało się z reakcją polegającą na usunięciu pliku. Należy jednak uznać, że w okolicznościach niniejszej sprawy postępowanie administratora nie było wystarczające. Usługodawca, mimo że wiedział, iż użytkownicy jego platformy bezprawnie udostępniają chronione prawem treści nie wdrożył odpowiednich rozwiązań technicznych, których można oczekiwać od operatora wykazującego należytą staranność. Miał on przy tym wiarygodne, wielokrotne zgłoszenia dotyczące tych samych utworów. Z zeznań świadków wynika, że po usunięciu danego pliku lub plików zawierających chroniony utwór, pojawiał się on za chwilę ponownie u tego samego lub innych użytkowników. Wprowadzony przez administratora serwisu (...) sposób reagowania na naruszenia należy uznać za nieefektywny. Zakładał on bowiem wyłącznie pasywną rolę administratora, co wydaje się niewystarczające.

Strona powodowa opierała swoje żądanie na naruszaniu autorskich praw majątkowych do konkretnych utworów opisanych w załączniku do pisma z dnia 23 września 2019 roku, a ostatecznie liście utworów złożonej na rozprawie w dniu 2 grudnia 2019 roku. Lista ta obejmowała kilka tysięcy utworów podzielonych na poszczególnych członków

grupy. W toku procesu strona powoda nie opisała konkretnych naruszeń praw do danego utworu z listy, daty poszczególnych naruszeń oraz okoliczności naruszenia. Również przedstawiony materiał dowodowy nie był w tym zakresie wystarczający.

Podstawowym zarzutem, który pozwany podnosił w toku procesu, był brak legitymacji biernej z uwagi na zawarcie umowy przenoszącej uprawnienia do zarządzania serwisem (...) Zarzut ten okazał się zasadny, co ostatecznie doprowadziło do oddalenia powództwa w zasadniczej części. Ze złożonej przez pozwanego umowy przekazania licencji z dnia 30 czerwca 2019 roku wynika, że pozwany przeniósł na spółkę (...) z siedzibą w Belize prawa własności intelektualnej związane z usługami hostingowymi świadczonymi poprzez domenę (...), w tym wszystkie elementy umożliwiające świadczenie usług drogą elektroniczną, tj. prawa autorskie i prawa pokrewne, prawa osobiste, prawa do baz danych, informacje poufne, tajemnice handlowe, know-how, marki, nazwy handlowe, znaki towarowe, znaki usługowe, prawa do przeciwdziałania plagiatom, prawa do zgłaszania roszczeń z tytułu czynów nieuczciwej konkurencji, patenty, drobne patenty, wzory użytkowe, prawa do topografii półprzewodników oraz prawa do wzorów przemysłowych), w tym oprogramowanie zawierające główny moduł oprogramowania generujący strony internetowe, umożliwiający przesyłanie i przeglądanie plików i innych zasobów wraz z interfejsem graficznym, moduły przetwarzające płatność, usługę zapewniającą indeksowanie treści i wyszukiwanie, usługę umożliwiającą edycję zdjęć, publikację i wysyłanie SMS-ów premium, aplikację umożliwiającą użytkownikom wysyłanie, pobieranie i strumieniowanie plików, aplikacje serwerowe, moduł przetwarzania płatności dla systemów mikropłatności, wyszukiwarkę oraz domeny internetowe i powiązane strony internetowe (...) oraz(...). Zgodnie z ust. 2.1 umowa weszła w życie z dniem 1 lipca 2016 roku.

Z treści wyżej opisanej umowy wynika, że pozwany przekazał nabywcy wszelkie elementy składające się na administrowanie serwisem (...) Skutkiem zawarcia wyżej opisanej umowy była zmiana regulaminu serwisu, w której wskazano jako nowego administratora (usługodawcę) spółkę (...) z siedzibą w Belize (ust I.2 Regulaminu) (k. 1925-1951). Potwierdzeniem przejścia uprawnień był również wydruk ze strony (...) wskazujący (...) jako abonenta strony (...) (k. 1953), informacja dla użytkowników serwisu o nowym administratorze z dniem 1 lipca 2016 roku (k. 1955-1956), wydruk z informacją o zakupieniu usługi dodatkowego transferu danych oraz wzór formularza odstąpienia od umowy, gdzie jako administratora wskazano spółkę (...) (k. 2551– k. 2553). Z zeznań świadka M. Z., który pracował w dziale (...) serwisu, wynika, że po zmianie administratora, umowy z użytkownikami zawierała spółka (...), która nadzorowała system sum kontrolnych i system blokowania zachomikowanych plików. Świadek ten zeznał ponadto, że po zmianie administratora nowy podmiot zarządzał całością usług związanych z serwisem, a pozwany nie miał wpływu na działalność portalu (po zmianie administratora świadek nie otrzymywał decyzji ani instrukcji od pozwanego, a zaczął otrzymywać je od nabywcy).

Przedstawiony powyżej materiał dowodowy dowodzi zbycia przez pozwanego na rzecz spółki (...) w Belize wszelkich uprawnień, które umożliwiały świadczenie usług drogą elektroniczną w ramach serwisu (...) oraz faktycznego przejścia świadczenia tych usług przez nabywcę. Powód podnosił, że zmiana administratora nie świadczy o zmianie usługodawcy, jednak nie przedstawił na tę okoliczność żadnych wniosków dowodowych. Ponadto kwestia nazewnictwa (administrator, operator, usługodawca) ma znaczenie drugorzędne. Istotny jest bowiem zakres uprawnień i obowiązków danego podmiotu, a nie formalna nazwa, która została nadana w umowie, czy regulaminie. W konsekwencji należało przyjąć za pozwanym, że przestał on być usługodawcą świadczącym usługi drogą elektroniczną z dniem 1 lipca 2016 roku.

Powód podnosił, że w niniejszej sprawie zastosowanie znajdzie art. 192 pkt 3 k.p.c. i w związku z tym nawet w przypadku zmiany administratora serwisu pozwany zachował legitymację bierną.

Zgodnie z art. 192 pkt 3 k.p.c. z chwilą doręczenia pozwu zbyciu w toku sprawy rzeczy lub prawa, objętych sporem, nie ma wpływu na dalszy bieg sprawy; nabywca może jednak wejść na miejsce zbywcy za zezwoleniem strony przeciwnej. Nawet gdyby uznać, że serwis (...) może być uznany za rzecz lub prawo w rozumieniu wyżej opisanego przepisu, to nie można przyjąć, że serwis (...) był objęty sporem. Powód nie dochodził bowiem roszczeń dotyczącym bezpośrednio tego serwisu, lecz wskazywał, że pozwany jako usługodawca świadczący usługi drogą elektroniczną naruszał jego

prawa autorskie lub dokonywał czynów nieuczciwej konkurencji. Powód wywodził więc odpowiedzialność pozwanego z czynów niedozwolonych dokonywanych przy okazji świadczenia usług drogą elektroniczną. W konsekwencji nie można było uznać, że doszło do zbycia rzeczy lub prawa objętego sporem. Tym samym brak było podstaw do zastosowania art. 192 pkt 3 k.p.c.

Utrata przez pozwanego statusu usługodawcy świadczącego usługi drogą elektroniczną skutkowałą utratą przez niego legitymacji biernej w zakresie pierwszych dwóch żądań. Powód wnosił aby nakazać pozwanemu wdrożenie systemu filtrowania plików oraz nakazać usuwanie określonych plików z serwisu. Żądanie takie może być skierowane wyłącznie przeciwko podmiotowi będącemu usługodawcą w chwili orzekania. Oczywiście jest bowiem, że tylko taki podmiot może wykonać wyżej opisane nakazy. Uwzględnienie powództwa w stosunku do pozwanego skutkowałąby niemożliwością wykonania przez niego wyroku. W konsekwencji żądanie pozwu w zakresie dwóch pierwszych roszczeń podlegało oddaleniu z uwagi na brak legitymacji biernej pozwanego.

Ostatnie z żądań, tj. nakazanie opublikowania odpowiedniego oświadczenia powód oparł na treści art. 79 ust. 2 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych. Zgodnie z tym przepisem niezależnie od roszczeń, określonych w ust. 1, uprawniony może się domagać jednokrotnego albo wielokrotnego ogłoszenia w prasie oświadczenia o odpowiedniej treści i formie lub podania do publicznej wiadomości części albo całości orzeczenia sądu wydanego w rozpatrywanej sprawie, w sposób i w zakresie określonym przez sąd.

Ustawodawca przewidział zarówno możliwość żądania nakazania pozwanemu opublikowania oświadczenia w prasie, jak i żądania nakazania pozwanemu podania do publicznej wiadomości części albo całości orzeczenia sądu wydanego w rozpatrywanej sprawie, w sposób i w zakresie określonym przez sąd. Roszczenia te stanowią wyodrębnioną podgrupę roszczeń o usunięcie skutków naruszeń i mogą być dochodzone niezależnie od innych środków naprawczych. Sąd, rozstrzygając o roszczeniu publikacyjnym, powinien kierować się zasadą proporcjonalności. Istota tej zasady w procesie stosowania prawa polega w szczególności na uchwyceniu przez sąd adekwatności celu i środka użytego do jego osiągnięcia. Sąd powinien zatem stosować tylko środki celowe i niezbędne do zrealizowania wskazanych wyżej funkcji roszczeń publikacyjnych, wybierając przy tym środki najmniej uciążliwe dla pozwanego (kryteria tej uciążliwości obejmują w szczególności koszty wykonania orzeczenia). W wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie z 19 lutego 2010 roku (VI ACa 809/09, LEX nr 677993) podkreślono, że zamieszczenie w prasie stosownego ogłoszenia nie może stanowić dla pozwanego nadmiernej represji w stosunku do dokonanego naruszenia i wykraczać poza cel udzielenia powodowi stosownej ochrony prawnej polegającej na usunięciu skutków bezprawnego naruszenia autorskich praw majątkowych. W każdym razie funkcja penalna roszczenia publikacyjnego powinna mieć znaczenie drugoplanowe wobec funkcji kompensacyjnej (wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z 26 października 2016 r., VI ACa 262/16, LEX nr 2174831). Publikacja przeprosin powinna swoim rodzajem i zasięgiem odpowiadać formie i skali naruszenia (por. np. wyrok SN z 24.08.2011 r., IV CSK 587/10, LEX nr 1129156). Generalnie chodzi o to, aby przedmiotowe oświadczenie naruszcyciela dotarło do tych samych osób, do których skierowany był przedmiot naruszający autorskie prawa majątkowe. Wina naruszcyciela nie jest przesłanką konieczną uwzględnienia roszczeń publikacyjnych. Kluczowe znaczenie dla uwzględnienia roszczeń publikacyjnych ma ustalenie, że istnieje stan wytworzony bezprawnym działaniem naruszcyciela, a uwzględnienie rzeczonych roszczeń może się przyczynić do przywrócenia stanu sprzed naruszenia i zapobiec podobnym skutkom w przyszłości. Fakt zawinienia może mieć natomiast znaczenie m.in. w przypadku oceny, czy w realiach danej sprawy treść oświadczenia, jego forma, a także miejsce publikacji są adekwatne.

W zakresie roszczenia o zobowiązanie pozwanego do publikacji oświadczenia zasadny był w znacznej mierze zarzut przedawnienia. Roszczenia strony powodowej były związane z naruszeniem przez pozwanego majątkowych praw autorskich. Stanowiły więc roszczenia o charakterze deliktowym. Ponieważ ustawa o prawie autorskim i prawach pokrewnych nie zawiera przepisu regulującego termin przedawnienia zastosowanie znajdują przepisy kodeksu cywilnego. Zgodnie z art. 117 § 1 i 2 k.c. z zastrzeżeniem wyjątków w ustawie przewidzianych, roszczenia majątkowe ulegają przedawnieniu. Po upływie terminu przedawnienia ten, przeciwko komu przysługuje roszczenie, może uchylić się od jego zaspokojenia, chyba że zrzeka się korzystania z zarzutu przedawnienia. Jednakże zrzeczenie się zarzutu przedawnienia przed upływem terminu jest nieważne. Zgodnie z art. 118 k.c. jeżeli przepis szczególny nie stanowi

inaczej, termin przedawnienia wynosi sześć lat, a dla roszczeń o świadczenia okresowe oraz roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej - trzy lata. Jednakże koniec terminu przedawnienia przypada na ostatni dzień roku kalendarzowego, chyba że termin przedawnienia jest krótszy niż dwa lata. Z kolei zgodnie z art. 442¹ § 1 k.c. roszczenie o naprawienie szkody wyrządzonej czynem niedozwolonym ulega przedawnieniu z upływem lat trzech od dnia, w którym poszkodowany dowiedział się albo przy zachowaniu należytej staranności mógł się dowiedzieć o szkodzie i o osobie obowiązanej do jej naprawienia. Jednakże termin ten nie może być dłuższy niż dziesięć lat od dnia, w którym nastąpiło zdarzenie wywołujące szkodę. Zgodnie z art. 5 ustawy, która z dniem 1 lipca 2018 roku znowelizowała art. 118 k.c., do roszczeń powstałych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy i w tym dniu jeszcze nieprzedawnionych stosuje się od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy przepisy ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Strona powodowa upatrywała odpowiedzialności pozwanego w naruszaniu przysługujących jej autorskich praw majątkowych. Każde z tych naruszeń stanowiło odrębny czyn niedozwolony. W związku z tym w stosunku do każdego z tych czynów biegł odrębny termin przedawnienia. Powód zgłosił roszczenie dotyczące nakazania pozwanemu publikacji oświadczenia w piśmie z dnia 23 września 2019 roku. Z uwagi na charakter zarzucanych pozwanemu czynów należało przyjąć, że strona powodowa miała wiedzę o szkodzie i osobie obowiązanej do jej naprawienia od chwili popełnienia czynu niedozwolonego. W związku z tym należało przyjąć, że żądanie publikacyjne uległo przedawnieniu w zakresie deliktów popełnionych przez pozwanego przed 1 stycznia 2016 roku. Ponieważ pozwany przestał być usługodawcą z dniem 1 lipca 2016 roku, przedmiotem oceny mogły być więc wyłącznie delikty popełnione przez pozwanego w okresie od 1 stycznia 2016 roku do 30 czerwca 2016 roku. Roszczenia z tytułu czynów niedozwolonych popełnionych przed 1 stycznia 2016 roku uległy bowiem przedawnieniu natomiast pozwany nie mógł popełnić jakiegokolwiek deliktu po 30 czerwca 2016 roku albowiem przestał świadczyć usługi drogą elektroniczną.

Twierdzenia, jak i wnioski dowodowe zgłoszone przez powoda, dotyczyły zasadniczo okresu sprzed wytoczenia powództwa. Jak wskazano powyżej, powód nie opisał precyzyjnie deliktów popełnionych w stosunku do każdego utworu z listy złożonej na rozprawie w dniu 2 grudnia 2019 roku. Nie zgłosił również w tym zakresie skutecznych wniosków dowodowych. Należało więc przyjąć, że powód nie udowodnił dokonania przez pozwanego konkretnych naruszeń w wyżej opisanym półrocznym okresie, tj. pomiędzy 1 stycznia 2016 roku i 30 czerwca 2016 roku. Nawet jednak gdyby przyjąć, że do takich naruszeń rzeczywiście dochodziło to i tak brak byłoby podstaw do uwzględnienia roszczenia publikacyjnego. Przeciwno temu przemawiałby bowiem krótki okres dokonywania ewentualnych naruszeń oraz nie świadczenie od dłuższego czasu przez pozwanego usług. Doszłoby również do naruszenia zasady proporcjonalności albowiem koszty, które musiałyby ponieść pozwany byłyby nadmierne do skali naruszenia i celu, który miałby zostać osiągnięty. Na koniec należy wskazać, że pozwany nie będąc usługodawcą nie miałby możliwości wykonania zobowiązania do umieszczenia ogłoszenia na stronie internetowej portalu (...).

Mając na uwadze powyższe, na podstawie wyżej powołanych przepisów, orzeczono jak w punkcie I sentencji wyroku.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 102 k.p.c. Zgodnie z tym przepisem w wypadkach szczególnie uzasadnionych sąd może zasądzić od strony przegrywającej tylko część kosztów albo nie obciążać jej w ogóle kosztami. Możliwość obciążenia strony przegrywającej jedynie częścią kosztów albo nieobciążenia jej w ogóle tymi kosztami, uzależniona jest, stosownie do art. 102 k.p.c., od wyłonienia się w sprawie wypadków szczególnie uzasadnionych, wskazujących, że ponoszenie kosztów pozostawało w sprzeczności z powszechnym odczuciem sprawiedliwości oraz zasadami współżycia społecznego. Należą do nich okoliczności związane z przebiegiem sprawy - charakter zgłoszonego roszczenia, jego znaczenie dla strony, subiektywne - ale mające jakiegokolwiek merytoryczne, obiektywne uzasadnienie - przekonanie o zasadności roszczenia, przedawnienie roszczenia oraz leżące poza procesem - sytuacja majątkowa i życiowa strony (wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 9 czerwca 2016 roku, I ACz 93/16).

W toku przedmiotowej sprawy wykazane zostało, że w czasie świadczenia przez pozwanego usług drogą elektroniczną dochodziło do wielokrotnych naruszeń przysługujących członkom grupy autorskich praw majątkowych. Wchodzące w skład grupy wydawnictwa podejmowały wszelkie możliwe czynności aby zatrzymać lub zmniejszyć ten proceder, w tym samodzielnie i stale monitorowały pojawiające się w serwisie treści, a nawet zleciły na własny koszt podejmowanie

tych działań przez podmiot profesjonalny (...). Wytoczenie powództwa było dla nich ostatnim sposobem, który miał doprowadzić do skutecznej ochrony przysługujących im praw, w tym zmniejszenia skali utraconych przychodów. Pozwany przez bardzo długi czas nie przedstawiał umowy, na podstawie której doszło do przekazania uprawnień i obowiązków związanych z serwisem. Tym samym uniemożliwił dokonanie właściwej oceny przez stronę powodową. Z uwagi na taką postawę pozwanego członkowie grupy mogli mieć uzasadnione wątpliwości, czy podnoszone przez pozwanego twierdzenia są prawdziwe i nie zostały powołane wyłącznie na potrzeby tego postępowania. W konsekwencji należało przyjąć, że w przedmiotowej sprawie wystąpił szczególnie uzasadniony wypadek i nie obciążać strony powodowej kosztami procesu.

Na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych nakazano pobrać od powoda jako strony przegrywającej na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Warszawie kwotę 4 000 złotych tytułem nie uiszczonych kosztów sądowych – nie uiszczonej opłaty od rozszerzonej części powództwa wyliczonej jako zsumowanie wartości przedmiotu sporu od nowych roszczeń (200 000 złotych razy 2%).

Na podstawie art. 84 ust. 2 w związku z art. 80 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych zwrócono powodowi nie wykorzystaną część zaliczki na dokonanie ogłoszeń.

sędzia Łukasz Oleksiuk

14 lipca 2023 roku

(...)

sędzia Łukasz Oleksiuk